

Presentació del llibre *Abdon Terradas, primer alcalde republicà i socialista*

Dimarts 8 d'abril a les 19h, es va celebrar la presentació del llibre *Abdon Terradas, primer alcalde republicà i socialista*, obra de Joan Armangué. L'acte va comptar amb la participació de dues figures destacades del socialisme català: Salvador Illa, primer secretari del PSC i president de la Generalitat de Catalunya i autor del pròleg, i José Montilla, president de la Fundació Rafael Campalans, que va obrir la sessió.

Montilla va subratllar el compromís de la Fundació amb la recuperació de la memòria històrica del socialisme català. En el seu parlament, va destacar que el PSC és hereu d'una llarga tradició política, una herència complexa i diversa, amb èxits i fracassos, però sempre guiada per una voluntat de transformació cap a l'equitat i la justícia social. Va reivindicar tant el paper de les figures conegudes del partit com el de totes aquelles persones anònimes que fan possible el seu funcionament. "La nostra força prové d'aquesta base social, de la memòria crítica i assumida, i de la capacitat de diàleg que ens caracteritza", va afirmar.

Salvador Illa va iniciar el seu torn recordant la seva amistat amb Joan Armangué, forjada en la seva època com a alcaldes —Illa a la Roca del Vallès i Armangué a Figueres—, i va destacar el municipalisme com a punt d'unió i d'origen comú. Tot seguit, li va preguntar al mateix autor: "Per què aquest llibre, i qui era Abdon Terradas?"

Armangué va explicar que Terradas va ser una figura rellevant de mitjans del segle XIX, no només per Figueres, sinó per al conjunt del país. Va ser el primer alcalde republicà i socialista de Catalunya i d'Espanya. Un home d'ideals avançats per la seva època, defensor dels valors republicans, democràtics i socials, i amb una vida curta però intensa, va morir als 44 anys. L'autor va destacar que l'Empordà, per la seva proximitat a França, era una porta d'entrada d'idees liberals i republicanes, i que Terradas n'era un fidel transmissor. "L'objectiu del llibre", va dir Armangué, "és rescatar de l'oblit una figura clau i projectar-la més enllà del seu territori natal."

Illa va voler aprofundir en l'etapa com a alcalde de Terradas, tot i que la seva activitat política va anar més enllà. Armangué va explicar que va exercir com a alcalde de Figueres en dues ocasions, però de forma molt breu: el 1842 només durant un mes. Va ser escollit cinc vegades i les cinc destituït. El motiu principal van ser les seves idees fiscals i la seva aposta per la transparència. Va ser empresonat poc després, però va acabar absolt. Durant el seu judici, va pronunciar una frase que, segons l'autor, continua sent plenament vigent: "*No soy el alcalde de un partido, sino el magistrado de los ciudadanos todos.*"

Aquesta visió de govern obert i per a tothom va ser compartida per Salvador Illa, qui va alertar sobre el perill de la patrimonialització de les institucions i va posar com a exemple el cas dels Estats Units, on moltes persones ja no se senten representades per les institucions, generant inestabilitat i desafecció. Va insistir que "les institucions han d'estar al servei de tothom, i tothom s'ha de sentir representat." També va remarcar que no hi ha cohesió social sense una fiscalitat progressiva i que, tot i la incertesa del present, cal recordar que venim de moments molt més difícils. "Fa 175 anys, per defensar determinats ideals et tancaven a la presó. Avui, com aleshores, cal tenir conviccions per impulsar transformacions polítiques."

Armangué va continuar reivindicant "la força de les idees i dels valors" que van impulsar Terradas a ser fidel a si mateix i actuar amb coherència, tot i les conseqüències que això li comportava. Una actitud que, segons ell, hauria de servir d'inspiració avui dia.

En la seva intervenció final, Salvador Illa va insistir que "la transformació no és un fet puntual, sinó un procés constant", i que cal perspectiva històrica per entendre la magnitud dels desafiaments presents. "Sempre està bé recordar d'on venim", va dir, "perquè ajuda a relativitzar els problemes actuals i a continuar avançant amb convicció."

L'acte es va tancar amb una última intervenció de Joan Armangué, que va recuperar dues cites del pròleg d'Illa. La primera, que dona sentit a tota l'obra: *"Sense memòria, enlloc."* I la segona, una reflexió que convida a la responsabilitat col·lectiva: *"La democràcia no és un regal, sinó una conquesta que cal reivindicar i cultivar cada dia."*

Podeu recuperar l'acte complet al canal de YouTube de la Fundació Rafael Campalans <https://www.youtube.com/live/IOdUCiff6R0>

